

Bateriji mrtvih.

V bitki dne 2. novembra sta v prostoru med Lokvico in Kostanjevico dve naši bateriji (6 topov), vstrajali do zadnjega in sta pošiljali nebroj smrtonosnih krogelj v sovražne vrste. Na stotine in stotine Lahov ste ti dve bateriji pokosili. Zadržale ste ogromni naval mnogo tisoč mož. Ko je padel zadnji topničar in so bili tudi vsi konji ubiti, so se Italijani polastili obeh baterij. Spomin na „bateriji mrtvih“ pa bo živel na veke.

Italijani so se naveličali napadati.

Tretji dan, dne 3. novembra, dopoldne ni bilo večjih bojov. Lah je moral radi preobilih izgub svojo bojno črto izpopolniti z novimi rezervami. Popoldne je napadalno delovanje Italijanov zopet narastlo. A naši so v Vipavski dolini, kakor tudi na Krasi vse navale odbili.

Dne 3. novembra pa so namerili Lah svoj glavni sunek proti kraju Jamljane (južno od Lokvice). A vsa italijanska sila je bila zaman, naši se niso dali upogniti.

Naslednje dni je italijansko napajanje skoraj popolnoma ponehalo. Lah so menda sami uvideli, da ne morejo predreti naše bojne črte.

Iz postojanke naše baterije ob Soči.

Kolikokrat so bili v tej vojni za nas hudi časi in koliko težkih ur smo srečno prebili! Nešteto krat smo že s svojimi topovi razskropili Lahe na vse strani. Znana nam je že vsaka dolinica ob Soči, koder smo se hrabro borili za domovino. Najbolj nam bo pa ostala v spominu postojanka blizu Lahov v neki dolini, kjer smo se v treh dolgih mesecih udeležili mnogo hudih bojov. Imeli smo obilo posluz z Italijani ponoči in podnevi. Vsak dan nam je pošljal sovražnik po sto granat in šrapnelov različnega kalibra. Zelezo in kamenje je brenčalo okrog nas, kakor čebele in marsikoga je stresal mraz, čeravno je bila huda vročina. Kljub temu smo bili dolgo brez vse škode in smo že mislili, da se nam ne more nič hudega prigoditi. Nekega jutra pa pride povelje: „Ustaviti ogenj! Takoj v kritja!“ Komaj smo se pa splazili od topa, že prileti granata, udari v top in ga razbije. Le par minut bi se bili zakasnili ob topu, pa bi bilo po nas. Veseli smo bili, da smo srečno odnesli pete. Lah so začeli nato s tako besnostjo delovati, da nam ondi ni bilo več ostati. Slo se je le za to, da spravimo topove na varno. Trudili smo se, kakor smo vedeli in znali, da se rešimo iz te razkopane doline, nad katero so izlivali Lah poseben srd. Čez nekaj ur smo že pobrali šila in kopita in smo zdravi odrinili na drug kraj, kjer sedaj zopet navajamo Lahom ušesa. V zaledju lahko mirno spite, ker mi stojimo čvrsto na straži.

Sedaj pa Vam pošiljamo srčne in ljubeznjive pozdrave od naše baterije. Četovodja Franc Perko, Negova; predmojster Franc Ferline, Domžale; predmojster Jožef Dolinar, Skofjaloka; Janez Belšak iz Sv. Barbare v Halozah in Anton Derrule iz Dobrege polja, topničarji.

Grobove padlih smo zaljali.

(Izviran dopis z laškega bojišča dne 31. oktobra.)

Po daljšem času slabega, deževnega in snežnega vremena se nam je vendar danes zopet prikazalo ljubo sonce in nas ogreva s svojo prijetno toploto. Kakor nalašč ravno na današnji dan, na dan pred Vsemi svetimi, imamo lepo vreme, da lahko po naši možnosti okrasimo in ovenčamo tudi mi grobove svojih padlih tovarišev. Prav blizu našega kritja se nahaja par grobov, na katere pletemo vence iz smrekovih vejic in vmes vpletamo cvetke, kakoršne tukaj po naših planinah rastejo. Pri tem opravilu pa smo v duhu z Vami, draga slovenska dekleta v domovini, ki gotovo tudi pripravljate vence na grobove dragih ranjkih. Gotovo bi marsikatera izmed Vas še močno želela napraviti venec na kakšen grob, ki ga pa ne more najti in sploh ne more do njega. Ena ali druga ima morebiti dragega brata ali sorodnika pokopane daleč kje v tujini, tam na bojišču. Ali ker ne morete Ve sem in ne mi tja, zato pa smo mi okrasili grobove padlih junakov. Za padle brate-junake pa boste lahko tudi doma opravljale molitve in pobožnosti, kakor smo jih opravljali nekdanj skupno na Vseh svetih in vernih duš dan. Močno želimo tudi mi, da bi bili z Vami na grobeh doma. Ali mi moramo stati tukaj na braniku naše ljube slovenske domovine, od koder Vas prisrčno pozdravljamo, kakor tudi vse znanee in prijatelje v domovini ter čitačelje našega „Slovenskega Gospodarja.“ Martin Mlakar, podlovec, St. Jurij ob juž. žel.; patroljni vodja Martin Grile, Rajhenburg; lovci: Jožef Goričar, Smartno na Paki; Mihael Belej, St. Jurij ob juž. žel.; Al. Krajnc, Smarje pri Jelšah; Fišer Franc, Stoprce; Bruman Franc, Staritrg pri Slovenjgrašču; Mihael Brinovec, Vransko; Anton Klančnik, Letuš; Matevž Pintar, Makole; Simon Habjanič, Sv. Vid pri Ptuj; vsi od lovskega bataljona št. 20.

Rumunsko bojišče.

Na sedmograškem bojišču se vrše boji z menjačo bojno srečo. Že zadnjič smo poročali, da postaja rumunski odpor vedno močnejši. Rumuni so južno in južnovzhodno od Brašvega, ob Vulkanskem prelazu in na severu blizu bukovinske meje potisnili naše nekoliko nazaj. Naše čete pa pridobivajo ozemlja pri prelazih Predeal in Črvena veža (Rdeči stolp) ter polagoma prodirajo proti Sinaji in Kampolungu. Dne 6. novembra smo pri Črveni veži (južno od Sibinja) obkolili in vjeli 1000 Rumunov.

Južnozahodno od Ruščuka ob Donavi so se naši polastili rumunskega otoka Dinu, sovražno posadko vjeli in uplenili 2 topova. Nekatere vesti pravijo, da so naši na tem prostoru popolnoma prekorčili Donavo. Uradno pa še te vesti niso potrjene.

V Dobruči nič novega.

Rusko bojišče.

Na ruskem bojišču nič posebno važnega. V kotu blizu bukovinske meje so zadnje dni Rusi potisnili naše nekoliko nazaj in sicer ob reki Bistrica na Sedmograškem in vzhodno od Kirlibabe. Ob Narajovki smo zavzeli zopet eno višino na vzhodnem bregu reke. V Voliniji manjši boji. Na severu pri Dvinskem in ob Naroškem jezeru delovanje ruske artilerije.

Macedonsko bojišče.

Na macedonski fronti živahni artilerijski boji od jezera Prespa do Egejskega morja. Iz bolgarskega uradnega poročila z dne 3. novembra je posneti, da so se Srbi južno-vzhodno od Bitolja pomaknili že v toliko naprej, da njih težka artilerija že obstreljuje bolgarske postojanke v ravnini pred Bitoljem. — Venizelos je baje že poslal 30.000 upornih grških vojakov na fronto pred Bitolj.

Po padcu verdunske predutrdbe Douaumont, o čemur smo že zadnjič poročali, so se Francozi z vso silo navalili na drugo važno verdunsko predutrdbo Vaux, na katero so namerili 160 težkih oblegovalnih topov. V noči od 1. na 2. novembra so Nemci to verdunsko predutrdbo prostovoljno izpraznili in ko so se Francozi dne 2. novembra navalili na utrdbo s 5 divizijami, so bili nemalo iznenadeni, ko so našli v razvalino spremenjeno utrdbo — prazno. V Parizu se bo vršilo v bližnjih dneh veliko vojno posvetovanje četverosporazumovih generalnih štabov, kateremu pripisujejo posebno veliko važnosti.

Turška bojišča.

Slovenski topničarji v Mali Aziji.

Ako beremo pisma, ki jih pišejo slovenski mladeniči in možje iz bojišč, vidimo, da se nahajajo naši slovenski junaki na vseh evropskih bojiščih in celo na bojišču v — Aziji, kar pričra naslednje pismo, ki smo ga prejeli preko Carigrada dne 2. novembra. Oddano je bilo v Mali Aziji dne 4. oktobra, torej je potrebovalo v Maribor cele 4 tedne. Pismo se glasi: Spomini smo nam ušli v našo krasno Slovenijo. Usoda nas je zanesla z našimi topovi na maloazijske vrhove, ki stojijo ponosno ob morski gladini. Na njihovih sivih skalah pa stojimo slovenski topničarji v dobrem prijateljstvu z našimi orožnimi turškimi brati, da branimo dardanelnske vhode pred sovražnikom. Mnoga težka ura je za nami, mnoga pa še pred nami, toda mi zremo mirno naprej. In če se nam tudi ves svet protivi, nam pogum ne upade. A tudi veselja ne manjka pri nas; posebno živahno je tedaj, kadar prirajža krepčilna kapljica k nam. Takrat doni preko skal in morje ona lepa slovenska pesem: „Rož'ce je na vrtu plela...“ in še tudi marsikatera druga, saj jih imamo dovolj na izbiro.

Končno obilo prisrčnih pozdravov od vseh slovenskih topničarjev motorne baterije v Mali Aziji: Artilerijski mojster Petrič iz Vipave; desetnika: J. König iz Kočevja in Mihelič Anton iz Pule; predstrelci: Hrastnik Jurčec, Celje; Paher Jožef, Idrija; Sever Ivan, Budanje pri Vipavi; Jakomin Jož. Mudžija pri Trstu; topničarji, doma na Štajerskem: Babič Avgust, Hrastnik; Bratina Martin, Krapje p.

Ljutomeru; Detiček Franc, Mestinje pri Celju; Filipič Martin, Vogričevci pri Ljutomeru; Furman J., Sv. Jernej; Jelen Alojzij, Lokavec pri Sv. Križu; Jelen Alojzij, Noršinci pri Ljutomeru; Jeza Jožef, Ptujška gora; Kovačič Ivan (rokoborbec), Celje; A. Kunej, Železno pri Podsredi; Mlinarič Franc, Sv. Jurij ob Ščavnici; Ošina Stefan, Laporje; Pec Mihael, Sv. Lorenc pri Mariboru; Peklar Peter, Sv. Jedert pri Laškem; Plevanč Franc, Sv. Ilj pri Mariboru; Ramšak Anton, Soštanj; Skuhala Franc, Ključarovi; Stefancioza Viktor, Sv. Florijan p. Rogateu; Stormah Franc, Soštanj; Stuhec Alojzij, Logarovi; Vodopivec Franc, Celje; topničarji, doma na Kranjskem: Krapeš Jožef, Ljubljana; Majer A., Spodnja Šiška; Mavrovič Jožef, Metlika; Rode Fr., Stara Vrhnika pri Ljubljani; topničarji, doma na Primorskem: Behar Anton, Sežana; Gerbič Tomaž, Bajšičica pri Gorici; topničarja, doma v Istri: Ivan Cefin in Jožef Zadnik.

Volitve v Ameriki.

V torek, dne 7. novembra, so se v Združenih državah Severne Amerike vršile volitve volilnih mož, ki bodo meseca januarja 1917 volili predsednika severnoameriške ljudovlade. Izid še nam ni znan. Kot kandidata si stojita nasproti dosedanji predsednik Wilson in sodnik Hughes. O Wilsonu je znano, da je velik prijatelj četverosporazuma, o Hughesu pa krozijo nasprotujoče si vesti. Eni pravijo, da je prijatelj Nemčije, drugi pa to zopet zanikajo. Novi predsednik prevzame vlado dne 4. marca 1917.

Tedenske novice.

Duhovniška vest. Župnija Ponikva ob juž. žel. je podeljena č. g. Antonu Kociper, župniku pri Spodnji Sv. Kungoti. Inštalacija bo dne 30. novembra na Ponikvi.

Konstitucionalna monarhija bo postalo poljsko kraljestvo. Beseda konstitucija pomeni toliko kakor: sestava, naredba, odredba, potem ustava, ustavno pismo. Konstitucionalna monarhija je torej monarhija s tako ustavo, da vladar (monarh) deli svojo vladarsko moč z zastopniki ljudstva, po domače rečeno država, v kateri imajo državni zbor. Države brez parlamenta so absolutistične.

Cesarjevo darilo slovenskemu očetu. Centrih Franc, posestnik v Dobrini pri Zusmu, ima šest sinov pri vojakih. Cesar Franc Jožef mu je za to daroval 200 K.

Prazniki leta 1917. V prihodnjem letu bomo imeli dva praznika ob Novem letu, ker pada Novo leto na ponedeljek in dva praznika v prvem tednu, ker pada praznik Sv. Treh kraljev na soboto. Po dva praznika bomo imeli o Veliki noči (8. in 9. aprila), o Binkoštih (27. in 28. majnika); nadalje 8. in 9. septembra, 8. in 9. decembra in končno dva praznika o Božiču. V letu 1917 bomo imeli z nedeljami vred z vsem 67 praznikov. Pustni čas bo trajal 46 dni, zadnji pustni dan bo dne 20. febr.

150letnica rojstva maršala Radeckega. V četrtek, dne 2. novembra je preteklo 150 let, odkar se je narodil na gradu Radec na Češkem Josip Vaclav grof Radecki, najslavnejši avstrijski vojskovodja in sploh eden najslavnejših vojskovodij vseh vekov in vseh narodov. Malo je slavnih vojsko-